

**Príhovor Michala Mlynára, GR sekcie
sekcia medzinárodných organizácií, rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci MZVaEZ SR**

Dobrý deň prajem, pekné popoludnie Vám želim,

Konferencia Habitat III, ktorá sa koná raz za dvadsať rokov a ktorá v priebehu nášho stretnutia už bola viackrát spomenutá, bola veľkým impulzom pre uskutočnenie dnešného podujatia, o to viac, že končíme naše predsedníctvo v Rade EÚ. Tieto veci, či chceme alebo nechceme, sú vzájomne prepojené.

Rád by som upriamil vašu pozornosť aj na to, ako vyzerá globálna štruktúra v rámci OSN vo vzťahu k agende mestského rozvoja a bývania, ako je nastavená pre podporu jednotlivých aktivít súvisiacich s udržateľným rozvojom ako takým a osobitne vo vzťahu k bývaniu a k mestskému rozvoju. UN-Habitat je Program OSN pre bývanie a ľudské sídla, ktorý vznikol v roku 1976 v priamej nadväznosti na prvú konferenciu Habitat, ktorá sa uskutočnila v roku 1976 vo Vancouveri a postupom času samozrejme prešiel určitým vývojom. V predchádzajúcom období som mal možnosť zastupovať Slovensko ako veľvyslanec pri úradovni OSN v Nairobi a práve tu má sídlo spomínaný program OSN. Dôvod je pomerne logický a jasný z globálneho hľadiska a vo vzťahu k úlohe, ktorú UN-Habitat celkovo plní. Výzvy, ktorým svetové spoločenstvo čelí v oblasti bývania a mestského rozvoja, pokiaľ ide o prístup k bývaniu, mestský rozvoj ako taký a množstvo súvisiacich tém, či už sociálnych, ekonomických alebo ďalších, tieto pochopiteľne nachádzajú najväčší zmysel v rozvojových krajinách. A to v rozvojových krajinách subsaharskej Afriky, ale samozrejme aj v mnohých ďalších, či už v Ázii, v Latinskej Amerike, alebo inde na svete. Je preto pochopiteľné, že tento program pracuje v Nairobi, kde sa nachádza štvrté stále sídlo OSN (OSN má svoje hlavné sídlo v New Yorku a ďalšie dve dobre známe sú Ženeva a Viedeň). V Nairobi okrem organizácie UN-Habitat sídli ešte aj Program OSN pre životné prostredie UNEP, ktorý tak isto v nedávnom období prešiel dosť výraznými zmenami a reštrukturalizáciou najmä vo vzťahu k záverom konferencie Rio+20, ktorá sa týkala udržateľného rozvoja najmä vo vzťahu k životnému prostrediu.

Pochopiteľne, nie tak, ako je tento program dôležitý pre rozvojové krajiny, aj my môžeme využívať kapacity a znalosti, ktoré organizácia UN-Habitat poskytuje.

Našou úlohou, z pohľadu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí SR, je poskytovať ostatným rezortom, pochopiteľne najmä Ministerstvu dopravy a výstavby, ale aj Ministerstvu životného prostredia či Ministerstvu pôdohospodárstva ale aj ďalším rezortom patričnú diplomatickú podporu na to, aby sme dokázali aktívne participovať na procesoch na globálnej úrovni, ktoré sú v súčasnosti determinované Agendou 2030. V minulom roku schválená nová rozvojová agenda priniesla so sebou 17 cieľov udržateľného rozvoja, z ktorých jeden – konkrétne cieľ číslo 11 - je špecificky venovaný oblasti mestského rozvoja a rôznym jeho aspektom. Pri jeho dosahovaní Program OSN UN-Habitat pochopiteľne plní, aj v nasledujúcom období bude plniť, veľmi významnú úlohu.

Slovensko sa v minulosti do programu dostatočne nezapájalo z rôznych dôvodov. Vývoj na Slovensku je predsa len iný ako vo väčšine rozvojových krajín, ale aj preto, že sami sme prechádzali transformačnými procesmi. Prechádzali sme procesom vstupu do EÚ a mnohými ďalšími zmenami, medzi ktoré určite patrí aj decentralizácia verejnej správy, ktorá vytvorila okrem úrovne obcí a miest aj krajskú úroveň samosprávy a podobne. Osobne si však myslím, aj na základe globálnych diskusií, na ktorých sa zúčastňujeme a na ktoré nám práve organizácia UN-Habitat vytvára priestor, že teraz máme príležitosť sa pozrieť na túto problematiku trochu inou optikou.

Počas môjho pôsobenia v Nairobi Slovensko zastávalo počas dvoch rokov pozíciu predsedu výboru stálych predstaviteľov pri programe UN-Habitat a veľmi aktívne sme sa snažili, práve v období prípravy konferencie Habitat III, vytvárať všetky predpoklady na to, aby bola konferencia úspešná; aby sme

Michal Mlynár, prezentácia

BUDÚCNOSŤ MIEST V MEDZINÁRODNÝCH SÚVISLOSTIACH – INFORMAČNÝ SEMINÁR

6. 12. 2016 Kongresová sála MZVaEZ SR

dosahovali dohody naprieč regionálnymi skupinami, aby sme dobre pripravili tie prípravné výbory, o ktorých hovorila pani generálna riaditeľka Szolgayová atď. V súčasnosti Slovensko do mája budúceho roku zastáva funkciu predsedu riadiacej rady, teda najvyššieho riadiaceho orgánu programu OSN UN-Habitat, Do tejto funkcie sme boli zvolení na predchádzajúcom 25. zasadnutí riadiacej rady v apríli 2015 v Nairobi. Toto je dôležitý priestor pre nás, najmä v tej diplomatickej rovine, ale samozrejme aj v odbornej oblasti, aby sme prispievali do globálnych diskusií, ale takisto aby sme sa dokázali nimi adekvátne inšpirovať, aby sme si dokázali vybrať z toho všetkého to, čo je relevantné aj pre nás, to, čo jednoducho nie je možné v súčasnom globalizovanom svete ani u nás doma ignorovať. Nie nadarmo sa hovorí, že múdry je ten, kto sa inšpiruje aj skúsenosťami susedov a skúsenosťami iných. Myslím si, že aj v tomto tá príležitosť veľká je. To isté sme sa pochopiteľne snažili robiť počas nášho končiaceho predsedníctva v rámci Rady EÚ, kedy sme tak isto plnili aktívnu úlohu z hľadiska koordinácie pozícií členských štátov EÚ pri príprave konferencie Habitat III, ale aj v tom širšom kontexte.

Dovoľte mi vyzvať Vás na aktívnu participáciu na týchto procesoch a na podobných diskusiách. My, z pohľadu Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí, vám veľmi radi budeme naďalej poskytovať medzinárodnú podporu, servis, ktorý v tomto smere je potrebný. Myslím si, že aj vy môžete, priamo ako predstavitelia miest, samosprávy, ale aj ako experti, ktorí možno pôsobia na iných inštitúciách, z toho priamo profitovať. Nejde len o samotnú organizáciu UN-Habitat, ale aj o rôzne formáty, ktoré s jej fungovaním priamo súvisia. UN-Habitat poskytuje priamu podporu formátu, ktorý sa nazýva Poradný výbor OSN pre miestnu samosprávu. Je to práve program OSN s názvom UN-Habitat, ktorý je hlavnou adresou pre fungovanie miestnych samospráv v rámci systému OSN. Aj keď pochopiteľne všetko má svoje pre a proti a všetko má svoje limity, toto je však už od roku 1999 konkrétny priestor a konkrétny rámec na zapájanie sa miestnych samospráv do globálnych diskusií. My tento priestor, žiaľ, využívame pomerne málo.

Tak isto by som chcel spomenúť ďalší formát, ktorý sa v posledných rokoch veľmi aktívne rozvinul a to sú svetové mestské fóra, alebo World Urban Forums (WUF), ktoré sa konajú spravidla v dvojročných intervaloch. V roku 2013 sa jedno z predchádzajúcich svetových mestských fór konalo v pre nás nie tak vzdialenom Neapole, v Taliansku. V roku 2015 sa svetové mestské fórum konalo v Medellín, v Kolumbii. Keďže v tomto roku bola organizovaná konferencia Habitat III, tak nasledujúce svetové mestské fórum sa uskutoční vo februári v roku 2018 v Kuala Lumpur, v Malajzii. Určite by som vás chcel povzbudiť, aby ste sa aj týmto smerom zamýšľali, aby ste možno aj tento priestor, ktorý poskytne svetové mestské fórum v tom Kuala Lumpur využili. Môžem povedať, aj z toho čo sme videli na sprievodných podujatiach počas konferencie Habitat III v Quite, v Ekvádore, že mnohé nápady a prezentované myšlienky sú skutočne inšpiratívne, v rôznych smeroch. Je to priestor pre zdieľanie skúseností a konkrétnych projektov, napríklad v oblasti miest a vody, alebo tzv. zelených miest a množstva ďalších podobných projektov, napríklad ktoré súvisia s odpadovým hospodárstvom, s riešeniami v oblasti dopravy a podobne. Nejedná sa teda iba o témy týkajúce sa rozvojového sveta. Toto sú všetko témy, ktoré sa týkajú určite v plnej miere aj Slovenska.

Na záver mi ešte nedá nespomenúť aj Európsku hospodársku komisiu OSN so sídlom v Ženeve, kde veľmi aktívne v príslušnom výbore, ktorý sa venuje agende mestského rozvoja, pôsobí pani generálna riaditeľka pani Szolgayová. Tam vidím tiež veľký priestor aj na priame aktívne zapojenie našich samospráv a našich odborníkov.

Ďakujem pekne.